

**VISUOMENINĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S**

2021-04-27 Nr. 51

Vilnius

Posėdis įvyko 2021-04-27

Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis

Pasitarimo sekretorė – Milda Laužikaitė

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Banga Grigaliūnaitė, Algis Davenis, Dainius Labeckis, Milda Laužikaitė, Laura Pačtauskaitė, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl medžių Plytinės g. 25 (pagal projektą)
2. Dėl medžių Krautuvio g. 37 (pagal projektą)
3. Dėl medžio Apkasų g. 29 (pakartotinai)
4. Dėl medžių Vasario 16-osios g. 1 (pagal projektą)
5. Dėl medžių Olandų g. 21A (pagal projektą)
6. Dėl medžių Vingrių g. teritorijoje (pagal faktinę padėtį)
7. Dėl medžių Žaliųjų ežerų g. 2 (pagal projektą)

NUTARTA:

1. Komisija pritaria blogos būklės medžių šalinimui palei gatvę šiame ruože, tačiau iš principo nepritaria ydingai praktikai įrenginėti dviračių takus vietoje medžių. Ypač, kada jiems yra pakankamai tuščios erdvės šalia, o taip pat kitoje gatvės pusėje. Siūlome koreguoti projektą ir išsaugoti bent jau geros ir patenkinamos būklės medžius.
2. Įvažiavimas projektuojamas visai neatsižvelgiant į esamą gamtinę situaciją: tiesiai per didžiausius medžius sklype, nors aplinkui nemažai erdvės netgi visai be želdinių. Patikrinus vietoje taip pat buvo nustatyta, kad medžių inventurizacija akivaizdžiai neatitinka tikrovės. Komisija negali pritarti medžių kirtimui tokio projekto pagrindu. Siūlome jį taisyti: projektuoti įvažiavimą išsaugant bent jau didžiausius medžius.
3. Po pakartotinio patikrinimo siūlome neatidėliojant imtis priemonių tvarkyti link aikštelės pasvirusį medį su galimai pavojingu išilginiu skilimu priekelminėje dalyje.

4. Projektuotojų pateikti kompromisiniai siūlymai dėl keleto medžių išsaugojimo (žr. priedą) yra sveikintini, tačiau kelia abejonių pastato pamatų nukasimas (dėl kurio teks paaukoti medžius), kadangi nei istoriniu, nei architektūros paveldosaugos požiūriu tai nėra pagrįsta.

Taip pat pakartotinai raginame visada želdinius vertinti priešprojektinėje stadijoje. Šiuo atveju, kaip ir daugumoje kitų, tai nebuvo atlikta arba tuo nesiremta – projektas rengtas neatsižvelgiant į vertingiausius medžius. Pvz. vertingiausias klevas teritorijoje neseniai nukirstas (galimai planuojant įrengti požeminį parkingą), vietoje esamos brandžių medžių eilės suprojektuotas pastatas.

5. Susipažinus su pateiktais brėžiniais ir situacija vietoje, paaiškėjo, kad projektas parengtas neatsižvelgiant į esamą padėtį (pvz., vietoje esamo didžiausio medžio suprojektuotas naujo pastato kampas, nors teritorijoje yra labai daug laisvos erdvės). Tačiau taip pat konstatuotina, kad Komisijos nariams apžiūros metu pateikti dokumentai yra neišsamūs ir netikslūs, dalyje atvejų buvo neįmanoma suprasti, kurie medžiai išsaugomi, o kurie kertami ar sodinami.

Todėl išvadas Komisija pateiks tik po pakartotinio patikrinimo, kai Komisijai bus pateikti popieriniai teritorijos brėžiniai su esama situacija bei visais pažymėtais esamais medžiais – iš kurių būtų aišku, kur kas yra, kuriuos želdinius ketinama šalinti, o kuriuos – palikti.

6. Remdamasi patikrinimu vietoje, Komisija daro išvadą, kad parko(?) įrengimo darbai šiuo metu vykdomi ne tik nesivadovaujant Komisijos siūlymais, bet ir nesilaikant ES lėšomis finansuojamo projekto sprendinių, pagal kuriuos išduotas ir leidimas medžiams kirsti.

Komisija su KPD specialistėmis siūlė priemones, kaip išsaugoti kuo daugiau medžių šiame valstybės saugomame objekte (žr. Komisijos posėdžių protokolus nr. 44, nr. 45, nr. 47). Tačiau po Komisijos išvadų ir siūlymų buvo pašalinta netgi daugiau medžių, negu jų buvo numatyta iškirsti prieš šiuos siūlymus. Be to, nepasirūpinta likusių medžių šaknų apsauga darbų metu, todėl daugeliui jos jau sužalotos.

Komisijos nuomone, tokia padėtis – besikartojantys tvarkos pažeidimai ir želdinių žalojimo atvejai – rodo galias sisteminės problemas Vilniaus m. želdynų ir želdinių tvarkyme, projektavime ir priežiūroje, kurios iki šiol nėra sprendžiamos, nepaisant VMŠA deklaruojamų ketinimų tai daryti.

7. Komisija galutinę išvadą pateiks gavusi prašomą dokumentaciją – brėžinius su inventorizuotais visais medžiais ir pakoreguotais projektiniais sprendiniais. Šiuo metu Komisijai pateikti projektiniai brėžiniai nesutampa: viename brėžinyje pateikta nauja medžių inventorizacija (taksacija) su senesniais sprendiniais, kitame nauji sprendiniai su sena medžių taksacija. Apsidraudžiant nuo klaidų, brėžiniai turėtų derėti tarpusavyje.

Komisija taip pat nustatė, kad šį mėnesį pradėjus teritorijos aptvėrimo darbus, buvo be jokio reikalo sunkiąja technika išvažinėtas beveik visas išsaugomo klevų (brėžinyje nr. 48) polajis, galimai pažeistos šaknys. Kadangi vieta nėra susijusi su vykdomais teritorijos aptvėrimo darbais, tokius perteklinius veiksmus tenka vertinti kaip piktybišką žalą aplinkai darymą. Todėl rekomenduojame užtikrinti medžių, jų šaknų apsaugą vykdomų statybos darbų metu ir griežtesnę jų kontrolę.

Kilus klausimų arba neaiškumų, susisiekti su Komisija (el. p. zeldynukomisija@gmail.com).

Pasitarimo pirmininkas

Šarūnė Lebedevič

Pasitarimo sekretorė

Artūras Laužikaitis